

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 205/08 -12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť P. C., R., zastúpeného advokátom JUDr. M. L., Advokátska kancelária, R., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. C. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. decembra 2007 doručená sťažnosť P. C. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 136/03 z 20. novembra 2003 bol sťažovateľ ako odporca zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi sumu 1 092 000 Kč spolu s 13,5 % úrokom z omeškania od 27. septembra 2002 až do zaplataenia a trovy konania v sume 118 430 Sk. Navrhovateľ sa domáhal zaplataenia uvedenej sumy na základe zmluvy o pôžičke zo 14. júla 2000. Proti tomuto rozsudku sa sťažovateľ neodvolal. Na základe návrhu oprávneného sa 16. mája 2005 začalo proti sťažovateľovi ako povinnému exekučné konanie o vymoženie pohľadávky oprávneného priznanej vykonateľným rozsudkom okresného súdu. Proti exekúcii sťažovateľ v zákonnej lehote podal u poverenej exekútorky námietky z dôvodu uhradenia dlžnej sumy zábezpekou. Okresný súd uznesením č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007 námietky sťažovateľa zamietol.

Podľa sťažovateľa uznesením okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

Sťažovateľ v sťažnosti podrobne opisuje podmienky, na základe ktorých bola zmluva o pôžičke zo 14. júla 2000 dojednaná, ako aj ďalšie obchodné vzťahy, ktoré vznikali pri jeho podnikateľských aktivitách, a o ktoré opiera svoje tvrdenie o namietanom porušení svojich práv uznesením okresného súdu.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd uznesením č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007 porušil jeho základné právo podľa čl. 46. ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, prikázal okresnému súdu zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 017 960 Sk spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 23,2 % od 27. septembra 2000 do zaplataenia, ako aj trovy právneho zastúpenia. Sťažovateľ súčasne žiada vydať predbežné opatrenie, ktorým by ústavný súd odložil „*vykonateľnosť exekučného konania EX 115/05 vedeného súdnou exekútorkou...*“, a to až do rozhodnutia ústavného súdu o sťažnosti.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že okresný súd uznesením č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007, ktorým zamietol námietky sťažovateľa proti exekúcii,

porušil jeho základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručené v čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a v čl. 1 dodatkového protokolu. Porušenie označených práv sťažovateľ vidí v tom, že okresný súd zamietol jeho námietky v exekučnom konaní, pričom podľa jeho vyjadrenia tieto námietky už uvádzal aj v predchádzajúcom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 136/03.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti neuviedol žiadne argumenty, ktoré by z ústavnoprávneho hľadiska odôvodňovali jeho tvrdenie o porušení označených práv napadnutým uznesením okresného súdu. Tvrdenie sťažovateľa o porušení označených práv je založené na opise skutkových okolností prípadu riešených v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 136/05. V tomto konaní bol vydaný rozsudok z 20. novembra 2003, ktorý sa po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti stal spôsobilým podkladom na vedenie exekúcie. Proti exekúcii podal sťažovateľ námietky, o ktorých okresný súd uznesením č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007 rozhodol tak, že námietky sťažovateľa proti exekúcii zamietol. Napriek tvrdeniu sťažovateľa, že námietky proti exekúcii uplatnil už v uvedenom konaní pred okresným súdom, nepodal proti jeho rozsudku odvolanie.

Okresný súd v napadnutom uznesení č. k. 4 Er 161/05-48 z 26. októbra 2007 okrem iného uviedol: *„Preskúmaním predložených námietok, ako aj spisového materiálu a s prihliadnutím na stanovisko oprávneného súd zistil, že v danom prípade nie je dôvod na zastavenie exekúcie. Exekučné konanie proti povinnému sa vedie na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 5C 136/03 zo dňa 20.11.2003 v zmysle, ktorého mal povinný zaplatiť oprávnenému pohľadávku 1 092 000,-Kč s prísl.. Povinný vo svojich námietkach poukazuje na skutočnosť, že na základe zmenky vo výške 180 000,- DM, ktorú odovzdal oprávnenému do úschovy, a ktorú oprávnený považoval za záruku na splatenie dlhu (sumy 1 092 000,-Kč s prísl.) je pohľadávka oprávneného v plnej výške uhradená. Súd mal však preukázané, že pohľadávka oprávneného nebola doposiaľ uhradená, povinný nepredložil žiadny doklad o jej úhrade, zmenka na sumu 180 000,-DM slúži len ako zábezpeka pokiaľ povinný neuhradí pohľadávku oprávneného priznanú exekučným titulom (rozsudok Okresného súdu v Ružomberku č. k. 5c 136/03 zo dňa 20.11.2003) nie je dôkazom o úhrade pohľadávky, teda, keď by povinný vymáhanú pohľadávku v zmysle exekučného titulu uhradil mal by zmenku oprávnený vrátiť povinnému, preto žiadosť povinného, aby oprávnený súdu predložil originál zmenky je bezpredmetná vo vzťahu k danému prípadu. Vzhľadom k tomu, že povinný nepodal v zákonnej lehote odvolanie proti rozsudku, rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 30.11.2004, čím sa stal spôsobilým podkladom pre vedenie exekučného konania. Námietky proti*

exekúcii nie sú opravným prostriedkom, ich cieľom nie je zmena alebo zrušenie vykonávaného rozhodnutia, ale sú obranou proti neprávom vedenej exekúcii povinného s cieľom dosiahnuť zastavenie exekúcie celkom alebo čiastočne.

Vzhľadom na to, že námietky povinného neobsahujú žiaden konkrétny dôvod pre, ktorý by mohla byť exekúcia zastavená, súd tieto námietky ako nedôvodné zamietol.“

Na základe ustálenej judikatúry, ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu vyplýva, že okresný súd sa vysporiadal s argumentmi sťažovateľa uvedenými v námietkach proti exekúcii, zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, prečo bolo potrebné námietky sťažovateľa zmietať. Zo záverov uznesenia okresného súdu nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Uznesenia okresného súdu preto nemožno z ústavného hľadiska považovať za neodôvodnené a zjavne arbitrárne. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožnil so závermi okresného súdu nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neopodstatnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia a v konečnom dôsledku k porušeniu sťažovateľom označených práv.

Predovšetkým uvedené závery viedli ústavný súd k tomu, že sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 dohovoru, odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu práva zaručeného v čl. 13 dohovoru ústavný súd poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa čl. 13 dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V okolnostiach prípadu však ústavný súd k takémuto záveru nedospel.

Skutočnosť, že sťažovateľ nebol v konaní o námietkach proti exekúcii pred okresným súdom úspešný, nie je podstatná, keďže účinnosť prostriedkov nápravy pre účely čl. 13 dohovoru nezávisí na istote, že bude rozhodnuté v prospech sťažovateľa (napr. Vilvarajah a ďalší proti Spojenému kráľovstvu – 1991, Soering proti Spojenému kráľovstvu – 1989). Preto napadnuté uznesenie okresného súdu nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s možným porušením práva sťažovateľa mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom podľa čl. 13 dohovoru.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľ v sťažnosti porušenie práv zaručených v čl. 14 a 17 dohovoru a v čl. 1 dodatkového protokolu len konštatuje, pričom neuviedol dôvody, v čom podľa neho napadnutým uznesením okresného súdu alebo jeho postupom došlo k porušeniu uvedených práv, ústavný súd sa sťažnosťou v tejto časti nezaoberal a samotné tvrdenie sťažovateľa o porušení uvedených práv považoval za súčasť jeho argumentácie. Navyše ústavný súd poznamenáva, že práva podľa čl. 14 dohovoru (zákaz diskriminácie) a obsah čl. 17 dohovoru (interpretáčnne pravidlá dohovoru) s prerokúvaným prípadom ani nijako vecne nesúvisia.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde a rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami a návrhmi, ktoré v nej sťažovateľ nastolil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júla 2008